

Nr 336.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen beträffande kapitalbudgeten under försvarets fabriksfond gjorda framställning om anslag för budgetåret 1947/48 till viss ersättningsanskaffning av maskiner m. m. för krigsmaterielverket.

(Statsutskottets utlåtande nr 166.)

Till Konungen.

I propositionen nr 1 har Kungl. Maj:t beträffande kapitalbudgeten under försvarets fabriksfond (bilaga 25, punkt 29) föreslagit riksdagen att till Viss ersättningsanskaffning av maskiner m. m. för krigsmaterielverket för budgetåret 1947/48 anvisa ett investeringsanslag av 800 000 kronor.

Riksdagen har ej kunnat undgå att hysa betänkligheter mot Kungl. Maj:ts ifrågavarande förslag. Riksdagen är sålunda icke övertygad om att icke det för beredskapens upprätthållande erforderliga maskinbehovet numera kan tillgodoses av den privata industrien. Framhållas må nämligen att ej minst med hänsyn till nödvändigheten av att fullgöra ingångna handelsavtal denna industri under senare tid utökats i mycket hög grad genom betydande maskininköp i utlandet. Det torde därför kunna ifrågasättas, om en ytterligare maskinanskaffning genom statens försorg för närvarande kan vara behöflig. I vart fall är denna fråga icke klart utredd.

Vidare må framhållas, att riksdagen icke är övertygad om att den hittills tillämpade metoden för tryggande av erforderlig industriell kapacitet för krigsmaterieltillverkningen, vilken metod väl haft sitt berättigande under beredskapstiden, numera är som organisationsform den ekonomiskt och praktiskt mest lämpliga. Det synes sålunda bland annat kunna ifrågasättas, huruvida kontrollen över de uthyrda maskinernas vård och skötsel fungerar fullt tillfredsställande.

Då här ifrågavarande maskiner i huvudsak äro avsedda att anskaffas från utlandet, synes bristen på utländska valutor utgöra ytterligare ett vägande skäl mot det föreslagna inköpet.

Även för det fall att medel nu ställas till förfogande för ifrågavarande maskinanskaffning är det, så vitt riksdagen kunnat finna, knappast möjligt att dessa maskiner kunna under nu rådande förhållanden levereras inom ett eller två år. Med hänsyn till teknikens snabba utveckling kan det befaras att de då icke fylla de krav, som anses böra ställas på desamma.

Med hänsyn till angivna förhållanden synes riksdagen försiktigheten bjuda, att med ifrågavarande maskinanskaffning får anstå tills vidare. Det synes riksdagen lämpligt, att under tiden frågan om det mest ändamålsenliga systemet för den för beredskapens upprätthållande erforderliga maskinanskaffningen och den därmed sammanhängande maskinvården göres till föremål för förnyat övervägande.

Riksdagen får anmäla, att riksdagen avslagit Kungl. Maj:ts förslag om an-

visande för budgetåret 1947/48 av ett investeringsanslag av 800 000 kronor till viss ersättningsanskaffning av maskiner m. m. för krigsmaterielverket.

Stockholm den 17 juni 1947.

Med undersätlig vördnad.

Nr 337.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen beträffande kapitalbudgeten under försvarets fabriksfond gjorda framställningar om anslag för budgetåret 1947/48 till uppförande av central beklädnadsverkstad m. m. jämte i ämnet väckta motioner.

(Statsutskottets utlåtande nr 167.)

Till Konungen.

I propositionen nr 1 har Kungl. Maj:t beträffande kapitalbudgeten under försvarets fabriksfond (bilaga 25, punkt 31) gjort framställningar om anslag för budgetåret 1947/48 till uppförande av central beklädnadsverkstad m. m.

I motionerna I: 36 och II: 58 samt II: 59 har yrkats, att riksdagen måtte besluta, att den planerade centrala beklädnadsverkstaden förläggas till Kramfors.

Riksdagen, som i likhet med föredragande statsrådet anser, att statlig tillverkning alltjämt bör bibehållas på här ifrågavarande område, finner förslaget om sammanslagning av de båda beklädnadsverkstäderna till en för försvarsväsendet gemensam beklädnadsverkstad utgöra en nödvändig förutsättning för åstadkommande av en ur driftsekonomiska synpunkter erforderlig rationalisering. För att verkstaden skall kunna drivas rationellt och ekonomiskt har i nu föreliggande förslag räknats med att densamma skulle svara för något mer än hälften av försvarets fredsbehov av uniformspersedlar, varjämte förutsatts att därutöver i viss utsträckning skulle bedrivas tillverkning för civila behov. Riksdagen har intet att erinra mot att verkstadskapaciteten erhåller sålunda angiven omfattning och har ansett sig kunna godtaga i anslutning härtill gjorda detaljberäkningar.

Även om riksdagen alltså anser riktigt, att den statliga beklädnadstillverkningen sammanföres till en nyuppförd fabrik på sätt framgår av det föregående, vill riksdagen emellertid ifrågasätta om tidpunkten nu är den rätta att igångsätta ett byggnadsföretag av den storleksordning, varom här är fråga. Bristen på arbetskraft och byggnadsmaterial är för närvarande synnerligen allvarlig. Det bör därför endast på mycket starka skäl ifrågakomma att nu göra nyanläggningar. Innevarande års riksdag har också vid flera tillfällen givit uttryck häråt. Den nu tilltänkta anläggningen synes riksdagen i angelägenhetsgrad knappast intaga en mera framskjuten ställning. Något avgörande hinder för ett uppskov tills vidare med byggnadsföretaget torde, såvitt riksdagen kunnat finna, icke föreligga. Riksdagen vill därför som sin mening uttala, att